

BEVOEGDHEIDSCONFLICT

Meteen na het arrest van de Raad van State volgt het arrest van het Hof van
Cassatie nr. C.02.0557.N van 13 juni 2003

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 110.706 van 26 september 2002
in de zaak A. 121.375/VII-26.706.**

In zake : 1. Theo COENEN,
 2. Katrien BOONEN,
 die woonplaats kiezen bij
 advocaat K. HELSEN,
 kantoor houdende te LEUVEN,
 Diestsevest 40

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat B. STAELENS,
kantoor houdende te BRUGGE,
Canadesen Hof,
Bevrijdingslaan 4, bus 1.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Theo COENEN en Katrien BOONEN op 22 mei 2002 hebben ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van 12 maart 2002 van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw waarbij de vraag tot herziening van de beslissing van de Mestbank van 21 november 2000 tot vaststelling van de nutriëntenhalte voor het Mestbanknummer 72030030129 op de inrichting nr. 106314121, Middendijk 1 te 3990 Peer, ongegrond wordt verklaard;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 3 juli 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 5 september 2002;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat K. HELSEN, die verschijnt voor de verzoekers, en van advocaat B. STAELENS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de voorliggende betwisting erom gaat dat de verzoekers aanspraak wensen te maken op een andere berekeningsmethode van de nutriëntenhalte dan deze gehanteerd in de bestreden beslissing, omdat zij in de referentie jaren 1995, 1996 en 1997 wegens overmacht of toeval minder dieren dan het volgens de verleende vergunningen aantal toegelaten dieren hebben kunnen houden;

2. Overwegende, wat de bevoegdheid van de Raad van State betreft, dat het wenselijk is de in casu toepasselijke regelgeving toe te lichten :

2.1. Artikel 26, 4°, van het decreet van 11 mei 1999 tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (meststoffendecreet) voegt in artikel 21 van het meststoffendecreet een paragraaf 6 in, die bepaalt dat er een superheffing SH1 en SH2 is, waarvan de opbrengst integraal wordt toegekend aan de Mestbank, lastens elke producent die meer dierlijke mest heeft geproduceerd dan de nutriëntenhalte bedoeld in artikel 33bis.

Artikel 33bis van het meststoffendecreet werd ingevoegd bij artikel 29 van voornoemd decreet van 11 mei 1999. Paragraaf 1 bepaalt dat aan elke landbouwinstallatie en/of een deel hiervan en/of aan elke veeteeltinstallatie en/of een deel hiervan die voldoet aan de definitie van bestaande veeteeltinstallatie of waarvan minstens sinds het aanslagjaar 1995 tijdig en regelmatig jaarlijks aangifte werd gedaan bij de Mestbank een P_2O_5 -nutriëntenhalte (NHp) en een N-nutriëntenhalte (NHn) wordt "toegekend".

De nutriëntenhalte is de maximaal toegelaten jaarlijks productie aan dierlijke mest, ongeacht het aantal vergunde dieren. Zij geldt tot en met 31 december 2004 (artikel 33ter, § 1, 1°, a, van het meststoffendecreet, ingevoegd bij artikel 29 van het decreet van 11 mei 1999).

Artikel 33bis, § 1, geeft duidelijk aan hoe deze nutriëntenhalte wordt bepaald. Het systeem komt er op neer dat het product wordt berekend van de gemiddelde veebezetting zoals aangegeven in de Mestbankaangifte met de daarop betrekking hebbende uitscheidingsnormen zoals vastgelegd in § 2 en zulks voor de productie jaren 1995, 1996 en 1997 (aanslagjaar 1996, 1997 en 1998). Het jaartal met de hoogste waarde wordt in aanmerking genomen.

Artikel 33bis, § 3, van het meststoffendecreet bepaalt dat in afwijking van de algemene berekeningsmethode de Vlaamse regering een andere berekeningsmethode voor NHp en NHn kan bepalen in volgende vier gevallen :

- 1° inrichtingen met diercategorieën die voor de aanslagjaren 1998, 1997 en 1996 moesten worden aangegeven onder de dierencategorie "ander pluimvee"; hierbij moet rekening worden gehouden met de productie cijfers zoals bepaald in artikel 5, onder III.3 voor struisvogels, III.4 voor kalkoenen en III.5 voor ander pluimvee;
- 2° bestaande veeteeltinrichtingen waarvoor na 1 januari 1996 door de bevoegde overheid een milieuvergunning werd verleend;
- 3° inrichtingen waarvan de exploitatie gedurende een periode geheel of gedeeltelijk onmogelijk is geweest ingevolge overmacht of toeval;
- 4° producenten die zich in de periode tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 voor de eerste maal als landbouwer in hoofdberoep hebben gevestigd en hiervoor een investering hebben gedaan en jonger zijn dan 40 jaar (ingevoegd bij artikel 52 van het decreet van 8 december 2000).

Artikel 33bis, § 6, bepaalt dat de producent aan de Vlaamse regering een herziening en/of een andere berekeningsmethode kan vragen van de voor zijn inrichting of een deel hiervan gemaakte berekening van de nutriëntenhalte en dat de Vlaamse regering hieromtrent nadere regels kan vaststellen.

Met het besluit van de Vlaamse regering van 3 maart 2000 ter uitvoering van de artikelen 11, § 1, 13° en § 7, 33 en 33bis van voormeld meststoffendecreet (nutriëntenbesluit) vindt de regeling inzake de nutriëntenhalte verdere uitvoering.

Artikel 4, §§ 1 en 2, van het besluit bepaalt dat de Mestbank de nutriëntenhalte van een inrichting berekent en de producent daarvan op de hoogte brengt.

Artikel 5 schrijft voor dat de producent met betrekking tot de toekenning van de nutriëntenhalte een eenmalige herberekening kan vragen aan de Mestbank in de gevallen die deze bepaling opsomt. Vier van deze gevallen (§ 1, tweede lid, 2°, 3°, 4° en § 1bis, 4°) zijn deze voorzien bij artikel 33bis, § 3, van het meststoffendecreet (zie supra). Een ander geval is dat waarbij de producent van oordeel is dat bij de berekening door de Mestbank een fout is gemaakt in de berekeningsmethode en/of in de bepaling van de nutriëntenhalte (§ 1, tweede lid, 5°) en is het geval waarbij de toepassing wordt gevraagd van voetnoot 1 bij artikel 33bis, § 1, van het meststoffendecreet waarbij voor melkkoeien de nutriëntenhalte met een andere uitscheidingswaarde wordt berekend op basis van in de voetnoot vastgelegde regressievergelijkingen (§ 1, tweede lid, 2°).

Bij elk van die gevallen wordt precies aangegeven welke nadere preciseringen en stukken van de exploitant worden gevraagd.

Artikel 5, § 2 tot en met § 6quinquies, bepaalt hoe in de diverse gevallen de herberekening gebeurt. Zo wordt in de gevallen van overmacht of toeval, het verlenen van een milieuvergunning na 1 januari 1996 en het zich voor de eerste maal in de periode tussen 1 januari 1995 en 1 januari 2000 vestigen als landbouwer in hoofdberoep, de onderbouwde gemiddelde veebezetting voor het productiejaar 2000 in aanmerking genomen, in plaats van de gemiddelde veebezetting in de referentiejaar 1995, 1996 of 1997.

Artikel 9 bepaalt dat indien de producent niet akkoord gaat met de op basis van onder meer artikel 5 aan zijn inrichting toegekende nutriëntenhalte, hij per aangetekende brief van de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu een herziening van de toegekende nutriëntenhalte kan vragen, die binnen de zestig dagen na postdatum van de aangetekende zending dient te beslissen;

2.2. Overwegende dat de hiervoren op samengevatte wijze weergegeven reglementering tot doel heeft via het opleggen van superheffingen bij overschrijding van de toegekende nutriëntenhalte een stand-still te bewerkstelligen op niveau van landbouw- en veeteeltinrichtingen door te beletten dat een exploitant de gemiddelde veebezetting zou optimaliseren tot het vergunde maximum aantal dieren (Memorie van Toelichting bij ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985,

betreffende de milieuvergunning, Gedr. St., VI. R., 1998-1999, nr. 1317, 1, 7 en 8); dat aldus door de bepaling van de nutriëntenhalte rechtstreeks het subjectief recht dat een exploitant put uit de hem verleende exploitatie- en milieuvergunningen overeenkomstig de vastgestelde regels wordt afgebakend, desgevallend wordt beperkt en dat bij overschrijden van de toegekende nutriëntenhalte de exploitant aan een superheffing wordt onderworpen; dat daar tegenover staat dat de exploitant wiens inrichting aan de daartoe vastgestelde voorwaarden voldoet recht heeft op een bepaalde nutriëntenhalte die kan verschillen naargelang de basisberekeningsmethode toepasselijk is of naargelang hij aanspraak wenst te maken op een andere berekeningsmethode (zie supra); dat prima facie de bepaling van de nutriëntenhalte, volgens welke berekeningsmethode dan ook, wettelijk vastligt en geen ruimte laat voor enige vrije beoordeling; dat prima facie het antwoord op de vraag of de exploitant wel in één van de gevallen verkeert die hem het recht geeft om aanspraak te kunnen maken op een andere berekeningsmethode een kwestie is van interpretatie van de toepasselijke regeling met inbegrip van de controle van de over te leggen stukken en niet van appreciatie; dat met andere woorden de overheid op het eerste gezicht desbetreffend binnen de wettelijke grenzen niet meerdere beslissingen kan nemen, die alle wettig zijn; dat indien de exploitant aantoont dat hij in één van de gevallen voor het verlenen van een andere berekeningsmethode verkeert en dat hij voldoet aan de voorwaarden die desbetreffend worden gesteld, de overheid prima facie verplicht is de nutriëntenhalte berekend overeenkomstig de andere berekeningsmethode aan de exploitant toe te kennen en dat alsdan de exploitant beschikt over een subjectief recht tot toekenning van een nutriëntenhalte berekend overeenkomstig de andere toepasselijke berekeningsmethode;

2.3. Overwegende dat, in tegenstelling tot wat de raadvrouw van de verzoekers ter terechtzitting voorhoudt, toeval en overmacht wel degelijk juridische begrippen zijn waaraan een welbepaalde, precieze betekenis wordt toegekend en waarbij slechts één interpretatie de juiste kan zijn; dat, met andere woorden, in tegenstelling tot hetgeen de verwerende partij ter terechtzitting stelt, de overheid ter zake niet over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid beschikt; dat aldus, gelet op hetgeen voorafgaat, prima facie moet worden besloten dat het werkelijke voorwerp van de vordering een betwisting over subjectieve rechten betreft; dat de Raad van State overeenkomstig artikel 144 van de Grondwet niet bevoegd is om kennis te nemen van voorliggende vordering,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zesentwintig september tweeduizend en twee, door :

de H.	R. STEVENS,	wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

R. STEVENS.

**Wij, ALBERT II, Koning der Belgen,
Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, doen te weten :
Het Hof van Cassatie,
zetelende te Brussel,
heeft het volgende arrest uitgesproken :**

**in zake :
Nr C.02.0557.N**

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. C.02.0557.N

1. **COENEN Theo**, wonende te 3990 Peer, Middendijk 1,
2. **BOONEN Katrien**, wonende te 3990 Peer, Middendijk 1,

eisers tot cassatie,

vertegenwoordigd door mr. Adolf Houtekier, advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor houdende te 2800 Mechelen, Battelsesteenweg 95, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan,

tegen

VLAAMS GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, in de persoon van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw, met kabinet te 1000 Brussel, Alhambra-gebouw, Emile Jacqmainlaan 20, verweerder in cassatie,

vertegenwoordigd door mr. Ludovic De Gryse, advocaat bij het Hof van Cassatie, kantoor houdende te 1060 Brussel, Henri Wafelaertsstraat 47-51, alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan.

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

I. Bestreden uitspraak

Het cassatieberoep is gericht tegen een arrest, op 26 september 2002 gewezen door de Raad van State, afdeling administratie.

II. Rechtspleging voor het Hof

Voorzitter Ivan Verougstraete heeft verslag uitgebracht
Advocaat-generaal Guido Bresseleers heeft geconcludeerd.
Verweerder doet afstand van zijn eerste memorie van antwoord.

III. Middelen

Eisers voeren in hun verzoekschrift een middel aan.

Geschonden wettelijke bepalingen

- artikelen 144, 145, 147 van de Grondwet;
- artikelen 114 7, 1148, 1303 van het Burgerlijk Wetboek;
- artikel 71 van het Strafwetboek;
- artikelen 14, § 1, 17, § 1, van de bij koninklijk besluit van 12 januari 1973 gecoördineerde wetten op de Raad van State;
- artikel 33bis, § 3, 3° en § 6, van het Vlaams decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (meststoffendecreet) ingevoegd bij het decreet van 11 mei 1999, en gewijzigd bij de decreten van 3 maart en 8 december 2000, en 9 maart 2002 (vóór de wijzigingen bij de decreten van 29 december 2001 en 19 juli 2002);
- artikel 5, § 1, 4°, van het Besluit van 3 maart 2000 van de Vlaamse Regering ter uitvoering van de artikelen 11, § 1, 13°, en § 7, 33 en 33bis van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen;
- het algemeen rechtsbegrip overmacht en toeval.

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

Aangevochten beslissingen

Het arrest nr. 110. 706 van 26 september 2002 van de Voorzitter van de VIIe kamer van de Raad van State, afdeling administratie, waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 12 maart van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw, waarbij de vraag tot herziening van de beslissing van de Mestbank van 21 november 2000 tot vaststelling van de nutriëntenhalte op de inrichting nr. 106314121, Middendijk 1, te 3990 Peer, ongegrond werd verklaard, wordt verworpen, op volgende gronden :

dat de voorliggende betwisting erom gaat dat de eisers aanspraak wensen te maken op een andere berekeningsmethode van de nutriëntenhalte dan deze gehanteerd in de bestreden beslissing, omdat zij in de referentie jaren 1995, 1996 en 1997 wegens overmacht of toeval minder dieren dan het volgens de verleende vergunningen aantal toegelaten dieren hebben kunnen houden;

... dat de (toepasselijke) reglementering tot doel heeft via het opleggen van superheffingen bij overschrijding van de toegekende nutriëntenhalte een standstill te bewerkstellingen op niveau van landbouw- en veeteeltinrichtingen door te beletten dat een exploitant de gemiddelde veebezetting zou optimaliseren tot het vergunde maximum aantal dieren (Memorie van Toelichting bij ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985, betreffende de milieuvergunning, Gedr. St., Vl. R., 1998-1999, nr. 1317, 1, 7 en 8); dat aldus door de bepaling van de nutriëntenhalte rechtstreeks het subjectief recht dat een exploitant put uit de hem verleende exploitatie- en milieuvergunningen overeenkomstig de vastgestelde regels wordt afgebakend, desgevallend wordt beperkt en dat bij overschrijden van de toegekende nutriëntenhalte de exploitant aan een superheffing wordt onderworpen; dat daar tegenover staat dat de exploitant wiens inrichtingen aan de daartoe vastgestelde voorwaarden voldoen recht heeft op een bepaalde nutriëntenhalte die kan verschillen naargelang de basisberekeningsmethode toepasselijk is of naargelang hij aanspraak wenst te maken op een andere berekeningsmethode (zie supra); dat prima facie de bepaling van de nutriëntenhalte, volgens welke

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

berekeningsmethode dan ook, wettelijk vastligt en geen ruimte laat voor enige vrije beoordeling; dat prima facie het antwoord op de vraag of de exploitant wel in één van de gevallen verkeert die hem het recht geeft om aanspraak te kunnen maken op een andere berekeningsmethode een kwestie is van interpretatie van de toepasselijke regeling met inbegrip van de controle van de over te leggen stukken en niet van appreciatie; dat met andere woorden de overheid op het eerste gezicht desbetreffend binnen de wettelijke grenzen niet meerdere beslissingen kan nemen, die alle wettig zijn; dat indien de exploitant aantoont dat hij in één van de gevallen voor het verlenen van een andere berekeningsmethode verkeert en dat hij voldoet aan de voorwaarden die desbetreffend worden gesteld, de overheid prima facie verplicht is de nutriëntenhalte berekend overeenkomstig de andere berekeningsmethode aan de exploitant toe te kennen en dat alsdan de exploitant beschikt over een subjectief recht tot toekenning van een nutriëntenhalte berekend overeenkomstig de andere toepasselijke berekeningsmethode;

dat, in tegenstelling tot wat de raadsvrouw van de verzoekers ter terechtzitting voorhoudt, toeval en overmacht wel degelijk juridische begrippen zijn waaraan een welbepaalde, precieze betekenis wordt toegekend en waarbij slechts één interpretatie de juiste kan zijn; dat, niet andere woorden, in tegenstelling tot hetgeen de verwerende partij ter terechtzitting stelt, de overheid ter zake niet over een discretionaire beoordelingsbevoegdheid beschikt; dat aldus, gelet op hetgeen voorafgaat, prima facie moet worden besloten dat het werkelijke voorwerp van de vordering een betwisting over subjectieve rechten betreft; dat de Raad van State overeenkomstig artikel 144 van de Grondwet niet bevoegd is om kennis te nemen van voorliggende vordering.

Grieven

1. Eerste onderdeel

De eisers hielden staande ter staving van hun vordering tot schorsing van de uitvoering van het besluit van 12 maart 2002 van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw waarbij de vraag tot herziening van de beslissing van de Mestbank van 21 november 2000 ongegrond werd verklaard, dat zij

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

gerechtigd waren op een afwijkende berekeningsmethode van de nutriëntenhalte daar de exploitatie van hun inrichting gedurende de periode van 1995, 1996 en 1997 geheel of gedeeltelijk onmogelijk was geweest ingevolge overmacht of toeval (schending van de artikelen 33bis, § 3, 3°, en § 6, van het decreet van 23 januari 1991, 5, § 1, 4°, van het Vlaams Besluit van 3 aart 2000, en van het algemeen rechtsbegrip overmacht en toeval). Het begrip toeval of overmacht is een relatief begrip, daar enerzijds zijn kenmerken, namelijk onmogelijkheid van uitvoering der werken, van onvoorzienbaarheid en onvermijdbaarheid, op redelijke wijze beoordeeld worden, hetgeen leidt tot verschillen in de appreciatie, en anderzijds de gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid van de exploitatie van de inrichting van eisers beoordeeld wordt in samenhang met de omstandigheden en levensvoorwaarden, zoals in casu de werkonbekwaamheid van Johan Coenen ingevolge het hem overkomen verkeersongeval, de toedracht van zijn vervanging, de onderbreking der werken, de gevolgen van de varkenspest in Nederland, de ligging van het bedrijf tegen schutkringen. Al deze omstandigheden worden soeverein beoordeeld door de rechter over de grond, waarop de juridische controle marginaal is. Het begrip toeval of overmacht heeft derhalve in zijn toepassing geen welbepaalde en precieze betekenis, waarvan slechts één de juiste kan zijn, maar hangt af van een redelijke appreciatie en van de soevereine beoordeling van talrijke feitelijke omstandigheden (schending van de artikelen 147, tweede lid, van de Grondwet, 1147, 1148, 1303 van het Burgerlijk Wetboek, 71 van het Strafwetboek, 33bis, § 3, 3°, van het decreet van 23 januari 1991, 5, § 1, 4°, van het Vlaams Besluit van 3 maart 2000, en van het algemeen rechtsbegrip overmacht en toeval). De rechter heeft derhalve wel een bepaalde discretionaire beoordelingsbevoegdheid over de feiten die overmacht en toeval uitmaken, zodat het bestreden arrest ten onrechte uit de zogezegde volledige gebonden bevoegdheid van de beoordeling van de rechter, afgeleid heeft dat het werkelijk voorwerp van de vordering een betwisting over burgerlijke rechten zou zijn zodat de Raad van State onbevoegd was om van de vordering te kennen (schending van de artikelen 144, 145 van de Grondwet, 14, § 1, 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, 33bis, § 3, 3°, van het decreet

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

van 23 januari 1991, 5, § 1, 4°, van het Vlaams Besluit van 3 maart 2000, en van het algemeen rechtsbegrip overmacht en toeval).

2. Tweede onderdeel

De berekeningsmethode van het nutriëntenhalte ligt weliswaar wettelijk vast, maar de beoordeling van toeval of overmacht, waarvan de toepassing van de bij de wet bepaalde berekeningsmethode afhangt, laat wel ruimte voor enige vrije beoordeling van de rechter (schending van de artikelen 33bis, § 3, 3°, van het decreet van 23 januari 1991, 5, § 1, 4°, van het Vlaams Besluit van 3 maart 2000, en van het algemeen rechtsbegrip overmacht en toeval). De begrippen overmacht of toeval hangen af van een redelijke beoordeling en van variabele feitelijke omstandigheden die door de rechters soeverein in feite beoordeeld worden (schending van de artikelen 1147, 1148, 1303 van het Burgerlijk Wetboek, 33bis, § 3, 3°, van het decreet van 23 januari 1991, en van het algemeen rechtsbegrip van overmacht en toeval). De rechter die over de vraag van de eisers tot toekenning van de nutriëntenhalte-berekening moet oordelen past de begrippen van overmacht en toeval redelijk toe en beschikt, voor zover hij oordeelt over de toepassing van overmacht of toeval, over een gedeeltelijke discretionaire beoordeling over de feiten die ten gronde liggen aan deze begrippen, zodat zijn beoordeling niet volledig gebonden is (schending van de artikelen 1147, 1148, 1303 van het Burgerlijk Wetboek, 33bis, § 3, 3°, van het decreet van 23 januari 1991 en van het algemeen rechtsbegrip overmacht en toeval). De door de eisers bestreden beslissing betreft derhalve geen loutere erkenning van een burgerlijk recht, maar is integendeel een oordeel dat constitutief van rechten is, zodat het bestreden arrest ten onrechte besloten heeft tot de onbevoegdheid van de Raad van State (schending van de artikelen 144, 145 van de Grondwet, 14, § 1, 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, 33bis, § 3, 3°, van het decreet van 23 januari 1991).

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

IV. Beslissing van het Hof

1. Eerste onderdeel

Overwegende dat het als miskend aangewezen "algemeen rechtsbegrip toeval of overnacht" geen algemeen rechtsbeginsel is waarvan de schending voor het Hof kan worden aangevoerd;

Overwegende voor het overige dat het onderdeel aanvoert dat de "rechter" bij de beoordeling van de vraag van de eisers in verband met de berekening van de nutriëntenhalte niet volledig gebonden is en dat derhalve de Raad van State bevoegd zou zijn;

Dat niet nader gepreciseerd wordt van welke rechter sprake zou kunnen zijn;

Dat de redactie van het onderdeel de vereiste klaarheid en nauwkeurigheid mist om, zonder gevaar voor vergissing of onvolledigheid, met zekerheid de beweerde wetsschendingen duidelijk van elkaar te onderscheiden en de juiste draagwijdte en omvang van de aangevoerde grieven te bepalen;

Dat het onderdeel niet ontvankelijk is;

2. Tweede onderdeel

Overwegende dat artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State dit rechtscollege bevoegdheid geeft om uitspraak te doen over de beroepen tot nietigverklaring wegens overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht, ingesteld tegen de akten en reglementen van de administratieve overheden;

Dat, krachtens artikel 17 van diezelfde wet, de Raad van State als enige de schorsing van de tenuitvoerlegging kan bevelen van een akte of reglement vatbaar voor vernietiging;

Overwegende dat de bevoegdheid van de Raad van State bepaald wordt door het werkelijk en rechtstreeks onderwerp van het verzoek tot nietigverklaring; dat de Raad van State behoudens als een wet het

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

uitdrukkelijk anders voorschrijft, niet bevoegd is wanneer de bestreden individuele handeling bestaat in de beslissing van een administratieve overheid een subjectief recht niet te erkennen, terwijl de wettelijke voorwaarden hiertoe vervuld zijn en de administratieve overheid geen discretionaire macht kan uitoefenen;

Dat de loutere omstandigheid dat de regulering op grond waarvan de overheid zijn beslissing moet nemen ook verwijst naar de begrippen toeval en overmacht voor wie aan de regulering onderworpen is, niet tot gevolg heeft dat de bevoegdheid van de administratieve overheid niet gebonden is;

Overwegende dat het arrest vaststelt dat de voorliggende betwisting “erom gaat dat de verzoekers aanspraak wensen te maken op een andere berekeningsmethode van de nutriëntenhalte dan deze gehanteerd in de bestreden beslissing, omdat zij in de referentie jaren 1995, 1996 en 1997 wegens overmacht of toeval minder dieren dan het volgens de verleende vergunningen aantal toegelaten dieren hebben kunnen houden”;

Overwegende dat het arrest vaststelt dat de bepaling van de nutriëntenhalte, volgens welke berekeningsmethode dan ook, wettelijk vastligt en geen ruimte laat voor enige beoordeling en dat toeval en overmacht juridische begrippen zijn waaraan een welbepaalde, precieze betekenis wordt toegekend en waarbij slechts één interpretatie de juiste kan zijn;

Dat het arrest aldus zijn beslissing over de bevoegdheid naar recht verantwoordt;

Dat het onderdeel niet kan worden aangenomen;

**OM DIE REDENEN,
HET HOF, in verenigde kamers,**

Verwerpt het cassatieberoep;

Veroordeelt verweerder in de kosten van de eerste memorie van antwoord; veroordeelt de eisers in de overige kosten.

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

De kosten begroot op de som van vierhonderd drieënveertig euro zesentwintig cent jegens de eisende partijen, op de som van honderd drieëndertig euro negentien cent (eerste memorie van antwoord) en op de som van driehonderd euro vijfenzestig cent (tweede memorie van antwoord) jegens de verwerende partij.

Aldus geoordeeld door het Hof van Cassatie, verenigde kamers, te Brussel, door eerste voorzitter Pierre Marchal, voorzitter Ivan Verougstraete, afdelingsvoorzitter Edward Forrier, raadsheer Francis Fischer, afdelingsvoorzitters Claude Parmentier en Robert Boes, de raadsheren Ernest Waûters, Ghislain Dhaeyer, Greta Bourgeois, Luc Huybrechts en Philippe Echement, en in openbare terechtzitting van dertien juni tweeduizend en drie uitgesproken door eerste voorzitter Pierre Marchal, in aanwezigheid van advocaat-generaal Guido Bresseleers, met bijstand van hoofdgriffier Etienne Sluys.

13 juni 2003

C.02.0557.N/1

(get.)Marchal,Verougstraete,Forrier,Fischer, Parmentier,Boes, Waûters, Dhaeyer, Bourgeois, Huybrechts, Echement, Sluys.

Lasten en bevelen dat alle daartoe gevorderde gerechtsdeurwaarders dit arrest ten uitvoer zullen leggen;

Dat Onze procureurs-generaal en Onze procureurs des Konings bij de rechtbanken van eerste aanleg daaraan de hand zullen houden en dat alle bevelhebbers en officieren van de openbare macht daartoe de sterke hand zullen bieden wanneer dit wettelijk van hen gevorderd wordt;

Ten blijke waarvan dit arrest is ondertekend en gezegeld met het zegel van het Hof.

VOOR EENSLUIDENDE UITGIFTE

*afgegeven aan Mevrouw de Hoofdgriffier van
de Raad van State.*

*Brussel, 17 juni 2003.
de Hoofdgriffier,*

URIJ:

Art. 280, 1° Wet. Reg.

Art. 1 h) R.B. 23.8.1948

R.R.D. nr. 5476

E. Sluys